

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobkyně: **B. K.**

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. června 2022, ve věci invalidního důchodu

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku (dále též „napadené rozhodnutí“) zamítla žalovaná námitky žalobkyně a potvrdila prvostupňové rozhodnutí ze dne 16. 3. 2022, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o invalidní důchod pro nesplnění podmínek podle § 38 zákona číslo 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o důchodovém pojištění“). Konkrétně žalobkyně není podle žalované invalidní, protože podle shodných posudkových závěrů poklesla její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu „toliko“ o 20 % (stav invalidity nastává až při poklesu pracovní schopnosti o 35 %).

2. Žalobkyně podala proti napadenému rozhodnutí dne 26. 8. 2022 včasnou žalobu, kterou upravila do projednatelné podoby podáním ze dne 20. 9. 2022. V doplnění žaloby uvedla, že je vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání a referentka zprostředkování práce na kontaktním pracovišti jí sdělila, že má v případě zamítnutí invalidního důchodu bojovat pomocí soudu podáním správní žaloby. Žalobkyně v doplnění žaloby dále popsala svou pracovní historii s tím, že podle posudku lékařky po mimořádné lékařské prohlídce nemohla konat dosavadní práci. Lékařka rovněž zamítla obě pracovní nabídky zaměstnavatele za účelem jejího převedení na jinou pracovní pozici a ukázalo se, že pro zaměstnavatele nemůže dále vykonávat práci. Od 1. 7. 2021 je vedena jako uchazečka o zaměstnání a do současné doby je nezaměstnaná. Žalobkyně je přesvědčena, že její neuplatnitelnost na aktuálním trhu práce souvisí s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, přičemž má za to, že se jedná o invaliditu. Zajímala se o práci ve sklenících, ale má omezení pro práci ve vlhku a chladu, dále se zajímala o práci v knihtiskárně, kde jí bylo na překážku zvedání těžkých břemen a call centrum nemohla zastat kvůli psychické zátěži.
3. Žalovaná navrhla žalobu zamítnout jako nedůvodnou. V písemném vyjádření zrekapitulovala dosavadní průběh řízení, zejména obsah lékařských posudků a relevantní právní úpravu. S ohledem na námitky žalobkyně navrhla důkaz posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též „PK MPSV“).
4. Krajský soud přezkoumal u ústního jednání napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 1 a 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) a dospěl k závěru, že žaloba důvodná není.
5. Předmětem soudního přezkumu je správní rozhodnutí, kterým nebylo vyhověno námitkám žalobkyně proti rozhodnutí o nepřiznání invalidního důchodu.
6. Rozhodující skutkové okolnosti zjišťoval krajský soud předně ze správního spisu. Podává se z něj, že žalobkyně uplatnila nárok na invalidní důchod dne 14. 2. 2022. Podle posudku lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ) Karviná ze dne 4. 3. 2022 se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je stav po parciální resekci s následnou adjuvantní RT terapií. Uvedené zdravotní postižení kvalifikovala posudková lékařka podle kapitoly II., odd. A, pol. 1b přílohy k vyhlášce číslo 359/2009 Sb. (v textu rozsudku též „vyhláška o posuzování invalidity“) s mírou poklesu pracovní schopnosti 20 %. Rozhodnutím ze dne 16. 3. 2022 žalovaná žádost žalobkyně o invalidní důchod zamítla pro nesplnění podmínek podle § 38 zákona o důchodovém pojištění. Proti zamítavému rozhodnutí podala žalobkyně námitky, ve kterých uvedla, že její zdravotní stav jí nedovoluje manuálně pracovat v oboru, který vykonávala a nemůže se zařadit do pracovního poměru s fyzickou námahou, její vzdělání jí nedovoluje jinou, méně fyzicky náročnou práci. Pro potřeby námitkového řízení byla žalobkyně posouzena lékařkou žalované se závěrem, že rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je karcinom levého prsu, jde o stav po parciální resekci a po adjuvantní radioterapii, je zavedena hormonální léčba tamoxifenem. Stav podle posudkové lékařky žalované odpovídá kapitole II, oddílu A, položce 1b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s mírou poklesu pracovní schopnosti 20 %. Posudková lékařka dále uvedla, že zdravotní postižení není takového stupně a rozsahu a nemá takový vliv na pracovní schopnost žalobkyně, aby odůvodňovalo stanovení vyšší míry poklesu pracovní schopnosti. Žalovaná následně rozhodla napadeným rozhodnutím, jak shora uvedeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje I.Ch.

7. Krajský soud doplnil dokazování o posudek PK MPSV v Ostravě, která u jednání dne 24. 11. 2022 přezkoumala za přítomnosti žalobkyně její zdravotní stav se závěrem, že žalobkyně není invalidní. Posudková komise dospěla ohledně rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně ke shodným závěrům jako posudkoví lékaři v průběhu správního řízení, toto zdravotní postižení podřadila pod shodnou položku v rámci přílohy vyhlášky o posuzování invalidity s tím rozdílem, že konkrétní míru poklesu pracovní schopnosti hodnotila na horní hranici daného procentního rozmezí (25 %), a to po zhodnocení klinického stavu a jeho dopadu na pracovní schopnost s tím, že jde o stav v kompletní remisi, bez komplikací, sice dosud na hormonální terapii, ale stabilizovaný. Zdravotní postižení není podle posudkového závěru většího rozsahu a stupně a nemá patřičný vliv na pracovní schopnost žalobkyně, aby odůvodňovalo stanovení vyšší míry poklesu pracovní schopnosti. Nejde o funkční poruchy mající rozsah do poloviny stupnice platných funkčních schopností (jedná se o stav po částečné resekci) a nejde ani o stav, kdy mají funkční poruchy rozsah více než polovinu stupnice úplné poruchy funkčních schopností (např. totální resekce, amputační výkony, nejde o některé typy disemin. nádorů, tj. ve IV. stupni apod.). Podle pracovní rekomandace je žalobkyně neschopna těžké fyzické práce s přenášením nadlimitních břemen, s jednostranným přetěžováním levé horní končetiny. Schopnost využít dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti jsou zachovány, též i schopnost rekvalifikace. Dosavadního zaměstnání „operátorka ve výrobě“ je schopna jen za výše uvedených podmínek.
8. Podle § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
9. Podle § 39 odst. 1 téhož zákona je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
10. Z podmínek stanovených zákonem o důchodovém pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod byl v přezkoumávaném správním a navazujícím soudním řízení veden spor výhradně ohledně invalidity žalobkyně. Závěr o invaliditě žadatele o invalidní důchod je vázán na posouzení jeho zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, což je věcí odborně medicínskou, k níž nemá soud potřebné odborné znalosti, a proto vychází z posudků subjektů, které těmito odbornými znalostmi disponují. Pro účely správního řízení jsou těmito subjekty ze zákona okresní správa sociálního zabezpečení a žalovaná (§ 8 odst. 1 a 9 zákona číslo 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) a pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění pak posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob podle § 4 odst. 2 téhož zákona Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Jednotlivé posudky, včetně posudku PK MPSV doplněného pro účely soudního řízení, pak správní soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá právě posudek PK MPSV zpravidla důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. V tomto směru je podstatné, aby Shodu s prvopisem potvrzuje I.Ch.

se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které žalobkyně namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti diagnózy. Samotný posudkový závěr o míře poklesu pracovní schopnosti přitom musí vycházet z pravidel nastavených vyhláškou o posuzování invalidity a její přílohy. Podstatné v tomto směru je, zda zdravotní postižení posuzovaného je takové povahy, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu. Toto zdravotní postižení pak posudkový lékař (komise) podřadí pod příslušnou položku přílohy k uvedené vyhlášce a stanoví míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, případně zváží možnosti snížení či zvýšení hranic stanoveného rozpětí podle § 3 a § 4 předmětné vyhlášky. Budiž přitom zdůrazněno, že posouzení podřazení zdravotního stavu žadatele pod korespondující ustanovení vyhlášky (její přílohy), tzn. zhodnocení zdravotního stavu, určení rozhodujícího zdravotního postižení a přepočet procentní míry poklesu pracovní schopnosti, soud neprovádí, protože jde právě o ten typ odborné úvahy, již soud, který nedisponuje potřebnými znalostmi z oboru posudkového lékařství, nečiní sám, ale vychází z důkazu posudkem příslušné posudkové komise, ledaže by se jednalo o zcela evidentní, i laikovi zřejmou vadu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013 č. j. 6 Ads 11/2013-20 nebo ze dne 12. 6. 2014 č. j. 9 Ads 9/2014-23).

11. V přezkoumávané věci posudek PK MPSV v Ostravě ze dne 24. 11. 2022 splňuje podle přesvědčení krajského soudu veškeré povinné náležitosti, včetně podmínky úplnosti a přesvědčivosti. Posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila. Posudková komise měla k dispozici (mimo jiné) posudkový spis žalobkyně, jakož i její lékařské zprávy připojené k žalobě. Závěry posudkové komise se navíc co do diagnózy rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně a její kvalifikace podle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity shodují s posudkovými závěry vydanými v rámci správního řízení. Všechny posudky dospěly ke shodnému závěru, že žalobkyně trpí dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, jehož rozhodující příčinou je karcinom levého prsu. Toto zdravotní postižení posudkoví lékaři (komise) shodně podřadili pod kapitolu II. (onkologická onemocnění), oddíl A (Zhoubné novotvary) a položku 1b (lehké postižení), pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozpětí 15 % až 25 % a v tomto rozpětí se všechny posudkové závěry pohybují. V řízení nevyšla najevo žádná okolnost, pro kterou by měl krajský soud pochybnosti o správnosti uvedeného posouzení a nebyl ani shledán důvod pro navýšení míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity. Nutno dodat, že žalobkyně ani výslovně nerozporovala konkrétní posudkové závěry a její argumentace je založena spíše na subjektivních pocitech o nemožnosti výkonu řady pracovních činností. Krajský soud nemíní nijak bagatelizovat problémy žalobkyně, ale jak již opakovaně konstatovaly správní soudy, tak subjektivní pocity a představy nemohou být důvodem pro vznik nároku na invalidní důchod, nejsou-li podloženy objektivně posudkově zjištěným zdravotním stavem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2004, č. j. 3 Ads 7/2004-70, publ. pod č. 1001/2006 Sb. NSS).
12. Krajský soud uzavírá, že v soudním řízení byl jako správný potvrzen závěr žalované, podle kterého žalobkyně není (resp. nebyla v době vydání napadeného Shodu s prvopisem potvrzuje I.Ch.

rozhodnutí) invalidní, proto nárok na invalidní důchod nemá. Krajský soud proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

13. Krajský soud dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože v řízení neúspěšná žalobkyně takové právo podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nemá a ani procesně úspěšné žalované jej v tomto typu řízení nelze podle § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 21. prosince 2022

JUDr. Martin Láníček
samosoudce